М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронно управление

Със законопроекта се уреждат следните основни теми, които са и част от споразумението за съвместно управление:

- Премахване на удостоверения, чрез приравняване на служебното събиране на информация с предоставяне на удостоверенията от заявителя;
- Забрана за въвеждане с подзаконов акт на стикери и други документи, които представят данни, които са налични в регистри;
- Улеснено заявяване на електронни административни услуги чрез премахване на изискването за квалифициран електронен подпис за мнозинството от услугите;
- Връчване на фишове, актове и наказателни постановления по електронен път;
- Разширяване на обхвата и уреждане на сигурността на системата за сигурно електронно връчване.

В момента редица институции изискват удостоверения въпреки възможността да получават нужната информация по служебен път, поради изрични законови изисквания за предоставяне на удостоверения от страна на заявителя. С предложения законопроект служебната справка се приравнява с предоставянето на удостоверение от заявителя, което освобождава администрацията от задължението да изискват удостоверение съгласно специалните си закони.

Предвид, че това ще донесе негатив на общинските бюджети, със законопроекта се предвижда пропорционално възстановяване на пропуснатите приходи на общините спрямо броя служебни справки.

Предвижда се отпадане на изискването за подпис при заявяване на услуги след идентификация, чрез портала за електронни услуги egov.bg. Нуждата от подпис произтича от Административнопроцесуалния кодекс, който обаче предвижда опция за заявления без подпис на заявителя. Предвид успешната идентификация, авторството на заявлението е

установено с висока степен на сигурност. Интегритетът на заявлението се гарантира с електронен времеви печат. Нормата предвижда изключение от това правило по преценка на министъра на електронното управление за услуги, за които липсата на подпис представлява по-висок риск.

Законопроектът урежда ред за електронно връчване на фишове и актове в Закона за административните и нарушения и наказания, в случаите на съставяне на акт в отсъствие на нарушител и при предварително изразено изрично желание от страна на нарушителя да получава актове и фишове чрез системата за сигурно електронно връчване.

Статутът на системата за сигурно електронно връчване е доуредена с допълнителни изисквания за сигурност и устойчивост. Урежда се и специфичния електронен адрес за връчване в системата за сигурно електронно връчване, така че връчващата страна да може да изпрати документ към системата на база на идентификатор (на физическо или юридическо лице).

Лицата по чл. 1, ал. 2 (лица, осъществяващи публични функции и доставчици на обществени услуги) понякога участват в административни производства като предоставят информация – напр. документ, че дадено лице има сключен договор за комунална услуга, или че присъства в регистъра на уредена със закон съсловна организация, което му дава определени права.

В тези случаи, лицата по чл. 1, ал. 2 би следвало да предоставят възможности за автоматизирана интеграция със своите регистри за служебно предоставяне на нужната за административното производство информация. Това ще спести административна тежест както на гражданите и бизнеса, така и на самите лица по чл. 1, ал. 2, които няма да трябва да предоставят административно обслужване на граждани за нуждата на издаване на документи, които да послужат в административно производство.

Чл. 46 от действащия Закон за електронно управление предвижда, че изискванията за оперативна съвместимост се прилагат към лицата по чл. 1, ал. 2, когато те предоставят вътрешни електронни административни услуги, но не вменява задължение на същите да предоставят такива услуги и в кои случаи.

Регистрите, водени от административните органи, често не отговарят на изискванията на Закона за електронното управление – водят се или на хартия, или в системи,

които не позволяват автоматизирано предоставяне на вътрешни електронни административни услуги.

С този законопроект се урежда централизирана система за управление на регистри („регистър като услуга”), чрез която бързо и лесно могат да бъдат електронизирани регистри с ниска до средна сложност на водене. Проектът е приоритетен в пътната карта за изпълнение на стратегията за развитие на електронното управление и неговото изграждане предстои непосредствено. С този законопроект се предвижда и срок от една година за привеждане на всички регистри в съответствие с изискванията на този закон. В този срок е включен срокът за изграждане на централизираната система и създаването и мигрирането на регистри върху нея.

Въвежда се и изрично задължение за предоставяне на електронни административни услуги с по-ниска такса от предоставянето на същата услуга на гише. Въвежда се и възможност посредническите услуги да са възмездни, като предвид очаквания механизъм на работа, посредниците ще могат да приспадат разликата между таксата на гише и таксата за електронно предоставяне, за да има възможност крайната такса към гражданите и бизнеса да бъде еднаква, без значение кой я предоставя на гише. Посредниците могат да определят и по-висока такса.

Въвежда се и определение за централен администратор на данни, както и приравняване на неговите задължения към тези на първичния администратор. Централен администратор са напр. НАП по отношение на местни данъци и такси и ГД ГРАО по отношение на ЕСГРАОН, тъй като и в двата случая общините създават данните за първи път, но задълженията за автоматизирано предоставяне са на централния орган, който агрегира данните.

Законопроектът предвижда уточнение на норма в Закона за гражданската регистрация, с които да отпадне основанието за откази от страна на ГД ГРАО за предоставяне на служебна информация на органи на централната и местната власт. Въвежда се нова норма, която недвусмислено указва на ГД ГРАО кой е приложимият нормативен акт при предоставяне на данни на ЕСГРАОН на държавни органи и институции.

Предложеният законопроект е публикуван на Портала за обществени консултации съгласно разпоредбата на чл. 26 от Закона за нормативните актове.

За прилагане на предложените промени не са необходими допълнителни бюджетни средства за изграждане на административен капацитет и техническа обезпеченост.

С предложенията за промени в законопроекта не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз.